

VANTAA

Varhaiskasvatussuunnitelma

Seutulan varhaiskasvatuksen toimintayksikkö

Opetuslautakunta 25.11.2013

Sisällys

1	Johdanto	2
2	Varhaiskasvatuksen lähtökohdat.....	3
2.1	Arvolähtökohdat.....	4
2.2	Kasvattajuus ja lapsikäsitys.....	5
3	Lasten puheenvuoro	6
4	Yhteistyö perheiden kanssa	7
4.1	Päiväkodin yhteystiedot	8
4.2	Päivähoidon aloittaminen	8
4.3	Vanhempaintoimikunta	9
5	Työ lasten parissa	9
5.1	Kieli vuorovaikutuksen perustana	9
5.2	Päivän kulku ja omatoimisuus	10
5.3	Lasten leikki.....	11
5.4	Moninaisuus varhaiskasvatuksessa	14
5.4.1	Kasvun ja oppimisen tuki	14
5.4.2	Monikulttuurisuuden kohtaaminen	16
5.4.3	Uskonto- ja katsomuskasvatus	16
5.5	Ympäristökasvatus ja kestävä kehitys	17
5.6	Tieto- ja viestintätekniikka (TVT).....	19
5.7	Varhaiskasvatuksen toimintamuodot.....	19
5.7.1	Esiopetuksen järjestäminen.....	19
5.7.2	Perhepäivähoidon järjestäminen	21
5.7.3	6-vuotiaiden lasten valmistavan opetuksen järjestäminen	21
6	Työyhteisön rakenteet ja toiminnan arviointi	22
7	Kumppanuudet, yhteistyöverkostot ja julkisuustyö.....	23
7.1	Päivähoidon ja lasten neuvolan yhteistyö	23
7.2	Esiopetuksesta kouluun	23
7.3	Hyvinvointityö ja oppilashuolto	24

SEUTULAN PÄIVÄKODIN LAULU

Seutulan päiväkodissa meitä on monta
päivässä touhuiluja, uskomatonta.

Päivässä riittää askareita monta.
Mikään ei oo meille mahdotonta.

Seutulan päiväkotini on paras paikka, tule ja koe se itse vaikka!

Joskus toimimme poliisin lailla,
vaikkakin täysiä valtuuksia vailla.

Tuleppa tänne, meneppä tuonne
jokaisella meillä on erilainen luonne.

Seutulan päiväkotini on paras paikka, tule ja koe se itse vaikka!

Opetus on lapsille tärkeä,
siinä on kovasti järkeä.

Leikki ja laulu on lasten työtä,
nukkumaan mennään vaikei oo yötä.

*Seutulassa olo on poppia
täältä löytyy monia soppia.
Tilaa ja leikkiä kaikille riittää,
aina me muistetaan kannustaa ja kiittää.*

Riina meille sapuskat laittaa,
Eija lakanat sänkyihin taittaa.

Raisa meitä taitavasti johtaa,
Ossi jokaisen ryhmän kohtaa.

Seutulan päiväkotini on paras paikka, tule ja koe se itse vaikka!

Tammenterhojen meininki on hyvä,
siellä istutetaan tiedon jyvä.

Pihlajanmarjoilla rokki on rakasta,
eikä me oopperaakaan maton alle lakasta.

Seutulan päiväkotini on paras paikka, tule ja koe se itse vaikka!

Vaahteranlehdille aakkoset on tuttuja,
kohta edessä koulujuttuja.

Katrintuvan naisissa paljon papua,
perhepäivähoitajat antavat apua.

*Seutulassa olo on poppia
täältä löytyy monia soppia.
Tilaa ja leikkiä kaikille riittää,
aina me muistetaan kannustaa ja kiittää.
Tuu tänne ja nää tää omin silmin,
täällä taivaskin sinertää valkoisin pilvin.*

Seutulan päiväkotini on paras paikka, tule ja koe se itse vaikka!

1 Johdanto

Seutulan päivähoidon toimintayksikköön kuuluu Seutulan päiväkotikoti, Katrintuvan tila ja 4 kunnallista perhepäivähoitajaa. Seutulan päiväkodissa on kolme kokopäiväryhmää, Tammenterhot, Pihlajanmarjat ja Katajanmarjat. Tilaa päiväkodissa on noin 60 lapselle. Lapset ovat iältään 1- 5-vuotiaita. Katrintuvan tilassa sijaitsee esiopetusryhmä Vaahteranlehdet. Päiväkodissa ja Katrintuvan tilassa työskentelee yhteensä 13 kasvatushenkilöä sekä päiväkodin johtaja. Päiväkodissa työskentelee tarpeen mukaan avustaja. Toimimme myös opiskelijoiden työharjoittelupaikkana.

Seutulan kylä on maaseutumainen, mutta silti osa kasvavaa pääkaupunkiseutua. Seutulan päiväkotikoti sijaitsee Katrinebergin vanhan kartanon puiston ja pellon reunalla. Päiväkotikoti on perustettu vuonna 1979. Päiväkotikotirakennus on kaksikerroksinen rivitalo, joka on peruskorjattu vuonna 1999. Sisääntulokerroksessa ovat ryhmätilat ja keittiö, alakerrassa monipuoliset toimintatilat lapsille ja aikuisille. Tilat ovat viihtyisät ja valoisat ja mahdollistavat rauhallisen työskentelyn pienryhmissä. Päiväkodin piha on rinteessä suurten tammien varjossa. Päiväkodin pihalla, läheisellä pellolla, lähimetsässä sekä läheisellä luistinradalla ja urheilukentällä on mahdollisuus monipuoliseen liikkumiseen ja leikkiin.

2 Varhaiskasvatuksen lähtökohdat

VANTAALLA VEKARA VIIHTYY JA VAIKUTTAA
vantaan varhaiskasvatuksen slogan

Vantaalla varhaiskasvatus toteutuu kokonaisuutena, jossa hoito, kasvatus ja opetus nivoutuvat toisiinsa. Esiopetuksessa eheytyvät kokonaisuudet ja oppimisprosessi ovat tärkeämpiä kuin yksittäiset sisällöt. Seutulan päivähoidon toimintayksikön varhaiskasvatussuunnitelma pohjautuu Vantaan kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmaan 2012 ja valtakunnalliseen Varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin, joka on julkaistu vuonna 2005.

2.1 Arvolähtökohdat

Vantaan kaupungin arvot vuosina 2011-2015 ovat innovatiivisuus, kestävä kehitys ja yhteisöllisyys. Arvot toteutuvat Seutulan päivähoidon toimintayksikössä seuraavasti:

Innovatiivisuus näkyy toiminnassa mm. rohkeasevana, myönteisenä ja osallistavana toimintatapana, omien toimintatapojen tarkasteluna ja jatkuvana arviointina. Innovatiivisuus näkyy myös lupana kokeilla ja erehtyä sekä kyynä sietää epävarmuutta. Innovatiivisuus näkyy varhaiskasvatuksessa arvostuksena arjen tilanteiden innovaatioita kohtaan.

Kestävä kehitys näkyy suvaitsevaisuutena ja monimuotoisuuden hyväksymisenä. Päivähoitoyksikössä pyritään tekemään suunnitelmallisia ja kestäviä hankintoja. Askarteluissa hyödynnetään luonnon materiaaleja ja uusiokäytetään vanhaa. Seutulan päivähoitoyksikössä retkeillään ja nautitaan upeasta lähiympäristöstä. Aikuinen ohjaa omalla esimerkillään lasta kunnioittamaan ja arvostamaan omaa lähiympäristöä ja sen suomia mahdollisuuksia. Seutulan päivähoitoyksikön työntekijät haluavat omalla esimerkillään opettaa lapsille ympäristövastuullisia toimintatapoja ja luonnon kunnioitusta.

Yhteisöllisyys näkyy Seutulan päiväkodissa ja perhepäivähoidossa vanhempien kasvatusvastuuta kunnioittamalla. Yhteisöllisyys näkyy vahvana kasvatuskumppanuutena, vanhempien kanssa neuvotellaan avoimesti lasten ja perheen asioista. Seutulan päivähoitoyksikkö on osa Seutulan kyläyhteisöä. Päivähoito tekee yhteistyötä mm. koulun, seurakunnan, Katriinan sairaalan sekä Seutulan tilanhoitajan kanssa. Yhteisöllisyys näkyy yhteisinä tapahtumina, Seutulan kylähenkenä.

2.2 Kasvattajuus ja lapsikäsitys

Kasvattajuus

toteutuu Seutulan päivähoitoyksikössä avoimena, myönteisenä ja tasavertaisena kasvatuskumppanuutena vanhempien kanssa. Päivähoidon henkilökunta arvostaa kasvatuskumppanuutta vanhempien kanssa.

Lapset

nähdään ainutkertaisina ja omina yksilöinä. Tasapainoinen ja turvallinen lapsuus on perusta kaikelle kasvatustyölle. Jokainen lapsi on oppijana ja toimijana erilainen. Seutulan päivähoidon toimintayksikössä kohdataan lapset yksilöinä lapsen ikä ja kehitystaso huomioon ottaen. Kaikilla lapsilla on Seutulan päivähoidon toimintayksikössä mahdollisuus monipuoliseen leikkiin sukupuolesta riippumatta, tytöt saavat leikkiä autoilla ja pojat nukeilla. Kannustetaan lapsia erilaisiin leikkeihin ja leikkimään erilaisten kavereiden kanssa.

Oppimisympäristö

on ilmapiiriltään myönteinen. Täällä tarjotaan laadukasta päivähoitoa kannustaen ja rohkaisten lasta monipuolisiin oppimiskokemuksiin. Seutulan päivähoitoyksikön varhaiskasvatukselle antaa oman lisänsä sijainti luonnonläheisessä miljöössä. Tämä tarjoaa monipuoliset mahdollisuudet luonnon hyödyntämiseen varhaiskasvatustyössä, esim. metsäretket, hiihto, luistelu, luonnonmateriaalien hyödyntäminen, luonnon havainnointi, vuodenaikojen seuraaminen.

3 Lasten puheenvuoro

Lapsia kuunnellaan päivähoidon arjessa. Päivähoidon henkilökunta huomioi lasten ideat ja kiinnostuksen kohteet sekä vievät lasten aloitteita eteenpäin. Toimintaa suunnitellaan lasten ideoiden pohjalta, jolloin toiminta perustuu lapsilähtöisyyteen. Päivähoidossa voidaan hyödyntää lasten omia, teemoihin sopivia kirjoja, pelejä ja levyjä. Vietämme kirjapäiviä ja –viikkoja sekä lelupäivää, jolloin lapsilla on mahdollisuus tuoda oma nimellä varustettu lelu päiväkotiin.

Lasten ääni tulee kuuluviin perheiden kanssa käydyissä varhaiskasvatuskeskusteluissa. Lapset ovat mukana keskustelussa, tai heitä haastatellaan etukäteen. Seutulan päivähoidon toimintayksikön varhaiskasvatussuunnitelmaa uudistettaessa lapset otettiin mukaan prosessiin haastattelemalla heitä. Lisäksi lapset kuvittivat yksikön varhaiskasvatussuunnitelmaa.

4 Yhteistyö perheiden kanssa

Kasvatuskumppanuutta vahvistaa molemminpuolinen, kodin ja päiväkodin välinen kunnioitus ja avoimuus. Kanssakäyminen vanhempien ja päiväkodin välillä on rehellistä ja avointa. Henkilökunta kertoo selkeästi todellisen tilanteen, jos lapsesta tai perheestä nousee huoli. Kaikki päivähoidon parissa työskentelevät ovat vaitiolovelvollisia ja kaikki henkilökunnan ja perheiden väliset keskustelut ovat luottamuksellisia. Päiväkodilla ja kodilla on omat selkeät roolinsa suhteessa lapseen, kasvatuksen päävastuu on vanhemmilla. Päivähoidossa pyritään kunnioittamaan perheiden toiveita päivähoidon mahdollisuuksien mukaan. Päivähoidon tehtävänä on tukea ja neuvoa tarvittaessa vanhempia vanhemmuudessaan. Päivähoidon henkilökunnan tehtävänä on pohtia ja vetää raja siihen, milloin tarvitaan tukea myös muualta kuin päivähoidosta.

4.1 Päiväkodin yhteystiedot

Seutulan päiväkoti, Tammenterhot
puh. 050-310 5942
tammenterhot.seutulanpk@vantaa.fi

Seutulan päiväkodin johtaja,
Raisa Laukkonen
puh. 09-8393 3329
raisa.laukkonen@vantaa.fi

Seutulan päiväkoti, Pihlajanmarjat
puh. 050-312 1684
pihlajanmarjat.seutulan@vantaa.fi

Koko päiväkodin yhteinen sähköpostiosoite
pk.seutula@vantaa.fi

Seutulan päiväkoti, Katajanmarjat
puh. 050-312 1684
katajanmarjat.seutulanpk@vantaa.fi

Konsultoiva erityislastentarhanopettaja,
Paula Kohtanen
puh. 09-8393 4139, gsm. 040-840 8810
paula.kohtanen@vantaa.fi

Katrintuvan tila, Vaahteranlehdet
puh. 050-314 5724
pk.katrintuva@vantaa.fi

Seutulan päiväkodin vanhempaintoimikunta
seut.pk.vanhempaintk@gmail.com

4.2 Päivähoidon aloittaminen

Päivähoidon ja perheen välille luodaan luottamuksellinen ja avoin suhde heti alusta alkaen. Aloituskeskustelun perheen kanssa käy päiväkodin johtaja, jolloin tehdään myös hoitoaikasopimus. Päivähoidon aloituksessa käytetään apuna esitettä päiväkodista, mihin on koottu tärkeimmät tiedot. Käytäntönä Seutulan päivähoidon toimintayksikössä on, että yksi henkilökunnasta tutustuttaa perheen päiväkodin arkeen. Lapsen perheellä on tärkeää tietoa, siitä millainen lapsi on kotona. Henkilökunta antaa aikaa perheen kysymyksille ja rohkaisevat perheitä kysymään, jos jokin asia askarruttaa. Kasvattajat antavat selkeää infoa päivähoidosta perheelle, jos päivähoito ei ole heille ennestään tuttua.

Rohkaisemme vanhempia kysymään, jos jokin asia mietityttää. Tyhmiä kysymyksiä ei ole! Seutulan päiväkodissa ja perhepäivähoidossa olevat 5-vuotiaat käyvät tutustumassa tulevan esikoulunsa toimintaan touko-kuussa.

4.3 Vanhempaintoimikunta

Vanhempaintoimikunta perustettiin syksyllä 2012 tukemaan päiväkotia. Toimikunnan tärkeimpinä tehtävinä nähtiin päiväkodin ja vanhempien yhteistyön tiivistäminen, vanhempien keskinäinen verkostoituminen sekä päivähoiton oheistoiminnan, kuten valokuvauksen järjestäminen. Vanhempaintoimikunta on kokoontunut vuoden aikana useita kertoja ja auttanut esimerkiksi isänpäiväkahvituksen ja teatteriretken järjestelyissä. Kahvituksesta kertyneillä varoilla hankittiin päiväkodille ulkoliikuntavälineitä. Tulevaisuudessa on tarkoitus toteuttaa vastaavia pienimuotoisia tapahtumia ja osallistua sekä näkyä päiväkodin toivomalla tavalla yhteisessä arjessa.

5 Työ lasten parissa

Seutulan päivähoiton toimintayksikössä pienryhmätoiminta nähdään tärkeänä kehittämiskohteena ja tavoitteenamme on saada kaikki päiväkotiryhmät toimimaan pienryhmäperiaatteella. Jakamalla lapset pienempiin ryhmiin lapsille mahdollistetaan rauhallinen leikkitila ja-aika ja päiväkodin tiloja pystytään käyttämään monipuolisesti. Pienissä ryhmissä toimiminen on ihanteellista lasten ja henkilökunnan jaksamisen kannalta. Pienryhmätoiminta mahdollistaa lapsen yksilöllisen kohtaamisen. Lapset voidaan jakaa pienryhmiin mm. ikä- tai kehitystason mukaan. Esiopetuksessa harjoittelemme toimimista myös isommassa ryhmässä.

5.1 Kieli vuorovaikutuksen perustana

*LENNÄ, LENNÄ LEPPÄKERTTU,
ISON KIVEN JUUREEN
SIELLÄ ON SUN ISÄS, ÄITIS,
KEITTÄÄ SULLE PUUROO.
Suom.kr.*

Lapsi tarvitsee kielen kehitystä tukevan virikkeellisen kasvuympäristön. Kieli on ajattelun tukena. Pienimmät lapset ilmaisevat itseään elein, ilmein ja liikkein. Aikuinen eläytyy lapsen puheeseen ja rohkaisee vuorovaiku-

tukseen. Arkirutiinit opettavat lapselle kieltä, päivähoidossa lapsille sanoitetaan kaikki päivän tilanteet lapsen tasoisesti. Lapsi oppii jäljittelemällä, kyselemällä ja vähitellen luokittelee asioita käsittein. Kielenkehitystä tuetaan loruilla, riimeillä, leikeillä, saduilla ja tarinoilla. Aikuinen ohjaa lapsen havaintoja, kuuntelee, kuvailee, kertoo ja puhuu. Aamupäivässä lapset opettelevat puhumaan yksi kerrallaan ja kuuntelemaan mitä kaverilla on sanottavaa. Rohkaisemme lapsia kertomaan omia mielipiteitään ja ilmaisemaan itseään. Sopivaan kielenkäyttöön kiinnitetään huomiota. Lapsen tasolle meneminen, kyykistyminen, katsekontakti ja kosketus auttavat lasta keskittymään ja kuuntelemaan aikuista. Kuvia voidaan käyttää vuorovaikutuksen tukena ja lorutella ja laulaa voi kaikissa päivän tilanteissa.

Esiopetusvuonna paneudutaan lukemis- ja kirjoittamisvalmiuksien kehittämiseen leikkien, pelien ja lapsen omien oivallusten avulla. Harjoittelemme mm. kirjainten tunnistamista ja tekemistä, lukusuuntaa, taputtamalla tavuttamista sekä alkuäänteen tunnistamista.

5.2 Päivän kulku ja omatoimisuus

Päivähoidon henkilökunta tukee lapsia sisäistämään päivähoitopaikan päivärutmin. Tuemme ja ohjaamme lasta omatoimisuuteen ikätason mukaisesti. Omatoimisuutta on myös omista asioista ja tavaroista huolehtiminen sekä yhdessä sovittujen sääntöjen noudattaminen. Lapset opettelevat arvostamaan itseään ja muita. Erityisesti esiopetuksessa lapsi tulee tietoiseksi omasta oppimisestaan ja omasta merkityksestään oppimisprosessissaan. Harjoittelemme ottamaan vastuun itsestään ja huomioimaan muita ryhmän jäseniä.

Esiopetusvuonna lapset arvioivat omaa osaamistaan itsearviointilentokoneen avulla. Itsearviointi tehdään sekä syksyllä että keväällä ja se on osa lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelmaa. Lentokone koostuu eska-

rilaisille tarpeellisista taidoista ja sen on tarkoitus herättää keskustelua esiopetuksessa harjoiteltavista asioista sekä ohjata lasta arvioimaan omia taitojaan.

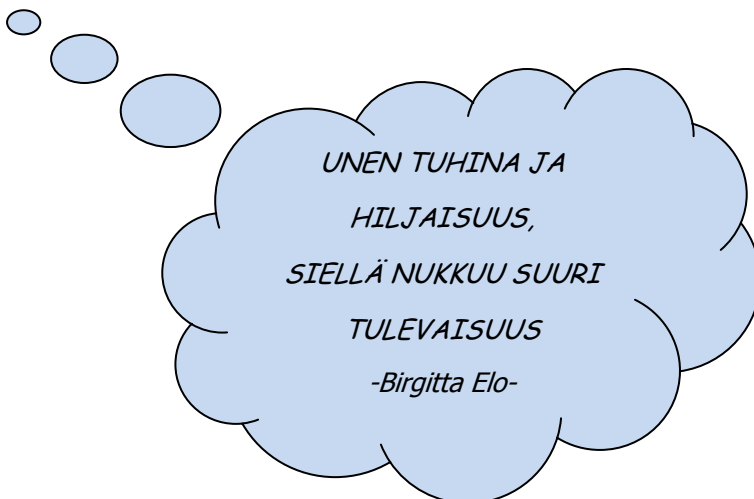
Pienryhmissä toimiminen mahdollistaa rauhalliset ja mukavat siirtymätilanteet (pukeminen, wc:ssä käynti), jolloin esimerkiksi pukemisen opettelu on lapselle helpompaa. Ruokailuista pyrimme tekemään rauhallisen hetken, jossa lasten on turvallista maistella erilaisia ruokia. Ruokailu on myös oppimistilanne, arvostamme hyviä ruokailutapoja sekä sanoja kiitos ja ole hyvä. Päivän aikana rauhoitumme lepoa hetkelle. Periaatteenamme on, että kaikki lepäävät hetken satua tai rauhallista musiikkia kuunnellen. Lepohetket ovat rauhallisia, mukavia hengähdystaukoja päiväkotipäivän aikana.

5.3 Lasten leikki

Leikki on lapselle luontainen tapa toimia. Se on kehityksen ja oppimisen perusta. Leikki on alle kouluikäisen lapsen tapa kehittyä, kasvaa ja oppia. Leikin kautta lapsi hahmottaa maailmaa. Leikki on lapsen ensimmäisten elinvuosien aikana ainut tapa oppia. Leikki kehittää lasten keskinäisiä suhteita. Leikissä lapsi opettelee käsittelemään erilaisia tunteita, esim. iloa, surua ja pelkoa. Harjoittelemme sovinnon tekemistä, anteeksi pyytämistä ja antamista. Vuorovaikutustaidot kehittyvät, mielikuvitus pääsee valloilleen ja lapsi opettelee tekemään valintoja ja ratkaisemaan ongelmia. Päivähoidossa leikki on keskeinen toimintatapa. Pyrimme järjestämään riittävästi aikaa, tiloja ja välineitä hallittuun vapaaseen leikkiin ja leikin monipuoliseen kehittymiseen.

Lapsilla on päivähoidossa mahdollisuus leikkiä yksin, pienissä tai suurissa ryhmissä. Aikuinen ohjaa ja havainnoi ryhmän lasten leikkejä. Näin saatua tietoa lapsen kehityksestä ja kiinnostuksen kohteista hyödynnetään suunnittelussa ja toiminnassa. Aikuisen luo leikille turvalliset puitteet ja auttaa, tukee ja ohjaa lasta tarvittaessa.

Henkilökunnan tehtävä kasvattajina on luoda mahdollisuus lasten leikille ja turvata leikkiaika ja -rauha. Aikuinen poistaa häiriötekijät ja luo rauhallisen ympäristön leikille, aikuinen näyttää mallia ja johdattaa leikkiä. Päivähoidon henkilökunta mahdollistaa ja innostaa lapsia myös pitkäkestoiseen leikkiin, leikkejä ei tarvitse aina purkaa, vaan ne voi jättää paikoilleen ja jatkaa seuraavana päivänä. Aikuiset innostavat lapsia sitoutumaan leikkiin, niin että lapsilla herää halu jatkaa leikkiä pidempään ja luoda leikistä itselle mieluinen.

Lapsi on aktiivinen ja utelias toimija. Oppiminen perustuu kokemuksiin ja vuorovaikutuksellisuuteen. Oppiminen perustuu leikkimiseen, lapsen esittämien kysymysten ja hänen arkikokemustensa pohjalta. Aikuinen havainnoi lasta ja lapsiryhmää ja poimii lasten leikeistä ja kysymyksistä niitä asioita, jotka lapsia kiinnostavat. Kaikki lapset eivät opi asioita samalla tavalla eivätkä samassa tahdissa. Pienen lapsen kasvattaja ei ole ensisijaisesti ”opettaja” vaan havainnoija, oppimistilanteiden tarjoaja ja kannustaja. Aikuinen pyrkii kuuntelemaan lasta aktiivisesti ja olemaan lapsen tukena, kun lapsi harjoittelee taitojaan.

Esiopetuksessa työskentely perustuu leikinomaiseen, lapsen kehitystasosta lähtevään toimintaan, joka edistää myös lapsen kielellistä kehitystä sekä valmiuksia uusien asioiden oppimiseen. Toiminnassa otetaan huomioon lasten tarve oppia leikin ja mielikuvituksen kautta. Leikissä harjoitellaan ongelman ratkaisua ja kaikkien kanssa toimeen tulemistä.

Kiusaamisen ja syrjinnän kohdalla päivähoidossa on nollatoleranssi ja siihen henkilökunta puuttuu heti. Henkilökunta kiinnittää huomiota lasten leikkeihin ja puheisiin, ettei kiusaamista ja syrjimistä tapahdu. Epäasialliseen käytökseen ja puheisiin henkilökunta puuttuu heti. Päiväkodissa on oma suunnitelma miten toimitaan kiusaamistilanteissa.

KUVITTELULEIKIT

- työstetään tunteita, kokemuksia sekä harjoitellaan yhdessä toimimista.
- lapsi leikkii sitä, mitä on kokenut.
- mahdollisuus leikkiä erilaisia roolileikkejä mm. kotileikki, kampaamoleikki sekä erilaiset rooli-vaatteet

SÄÄNTÖLEIKIT

- harjoitellaan yhdessä toimimista
- rakennetaan yhteishenkeä
- opetellaan vuoronodottamista, voittamista ja häviämistä, pettymyksen sietoa

KOKO PÄIVÄKODIN YHTEINEN
PERINNELEIKKITUOKIO KERRAN
KUUKAUDESSA

ONGELMANRATKAISU

- Harjoitellaan kaikkien kanssa toimeen tulemisesta, sovinnon tekemistä ja anteeksi pyytämistä ja antamista.

L
E
I
K
K
I

KÄSILLÄ TEKEMINEN

- liittyy leikin piirteitä, innostusta, omaehtoisuutta ja luovaa heittäytymistä, mielikuvitusta ja suunnittelutaitoja.
- lapsi harjoittaa hienomotoriikkaa ja keskittymiskykyään sekä kasvattaa itsetuntemustaan.
- päivähoidossa ihailemme yhdessä lasten tekemiä töitä sekä laitamme töitä esille, jolloin lapselle tulee tunne, että hänen tekemiään töitä arvostetaan.
- pari- ja ryhmätöitä

RAKENTELULEIKIT

- visuaalinen luominen, lapsen oma luovuus ja mielikuvitus käyttöön.
- rakenteluleikit kehittävät hienomotoriikkaa, avaruudellista hahmotuskykyä ja matemaattisia taitoja.
- yhdessä rakennellessaan lapset nauttivat yhdessä tekemisestä sekä suunnittelusta.
- erilaiset rakennuspalikat ja majaleikit (isot tyynyt, viltit, patjat yms.)

5.4 Moninaisuus varhaiskasvatuksessa

Erilaisuus ovat päivähoidossa rikkaus. Päivähoidon henkilökunta toimii esimerkkinä lapsille omalla kunnioittavalla käytöksellään ja lasten tasa-arvoisella kohtelulla. Aikuinen toimii peilinä lapsen toiminnalle. Lapsi oppii luottamaan päivähoidon aikuisiin ja tietää, että he kohtelevat kaikkia lapsia samanarvoisesti ja oikeudenmukaisesti. Päivähoidossa luodaan turvallinen ja luottamuksellinen suhde lapseen, jolloin lapsen kanssa voidaan puhua myös vaikeista asioista.

5.4.1 Kasvun ja oppimisen tuki

Lasten kasvun ja kehityksen tukeminen toteutuu varhaiskasvatuksen arjessa laadukkaana pedagogiikan ja suunnitellun kasvu- ja oppimisympäristön keinoin. Kun päivähoidon kasvattajilla herää huoli lapsen kasvuun, kehitykseen tai oppimiseen liittyen, tiivistetään yhteistyötä perheen kanssa. Kasvun ja oppimisen tuen lähtökohtana on lapsen tarvitseman tuen liittäminen lapsiryhmän toimintaan, siten että tukea tarvitsevan lapsen osallisuus mahdollistetaan jokaisessa tilanteessa. Kasvattajien tärkeänä tehtävänä on vahvistaa lasten välistä vuorovaikutusta, jotta tukea tarvitseva lapsi voi puutteellisista taidoistaan huolimatta kokea itsensä tasaver-
taiseksi muiden lasten kanssa.

Kun lapsen tuen tarve havaitaan, hoito- ja kasvatushenkilöstö kiinnittävät huomiota tapaansa toimia ja ohjata lasta, varhaiskasvatuksessa käytettäviin menetelmiin sekä ympäristön muokkaamiseen. Näitä ovat mm. päivä- ja viikkojärjestyksen strukturointi, pienryhmätoiminta sekä puhetta tukevat ja korvaavat keinot. Van-

taa yleisen tuen valikko toimii yleisen tuen pedagogisen toiminnan ja arvioinnin välineenä. Tukimuotoja määriteltäessä otetaan huomioon kunkin lapsen persoonallisuuden piirteet, oppimistyyli sekä kieli- ja kulttuuri-tausta.

Varhaiskasvatuksessa lasten tukeminen jaotellaan kasvun ja oppimisen yleiseksi, tehostetuksi ja erityiseksi tueksi. Kolmiportaisen tuen tavoitteena on tukea lapsia mahdollisimman varhain, joustavasti ja oikea-aikaisesti. Tuen tarve voi olla tilapäistä tai jatkuvaa, vähäistä tai vahvempaa.

Konsultoiva erityislastentarhanopettaja eli KELTO on päivähoitoyksikön läheisin erityistyöntekijä. KELTO on kasvun ja oppimisen tuen asiantuntija, jonka tehtävänä on ohjata ja opastaa päivähoidon henkilöstöä ja vanhempia lapsen tuen tarpeeseen liittyvissä asioissa. Konsultoiva erityislastentarhanopettaja osallistuu lasten tuen tarpeen arviointiin, tutkimuksiin ohjaukseen sekä tuen suunnitteluun ja seurantaan yhteistyössä vanhempien kanssa.

Seutulan päivähoidon toimintayksikön konsultoiva erityislastentarhanopettaja on Paula Kohtanen.

Yhteystiedot: Puh. 09-08393 4139, gsm. 040 8408810, paula.kohtanen@vantaa.fi

5.4.2 Monikulttuurisuuden kohtaaminen

Päivähoidon arjessa voidaan esitellä muista maista kotoisin olevien kotimaata ja kulttuuria muille lapsille. Päivähoidon henkilökunta ja hoidossa olevat lapset tutustuvat yhdessä myös muiden maiden juhlapäiviin, näin päivähoito osoittaa kunnioitusta perheen uskontoa kohtaan. Henkilökunta voi opetella myös muutaman sanan monikulttuuristen lasten äidinkieltä.

Uuden monikulttuurisen perheen aloittaessa päivähoidon henkilökunta tutustuu perheen kulttuuriin, tapoihin sekä kieleen. Henkilökunta kunnioittaa ja mahdollistaa muut uskonnot päivähoidon arjessa. Eri uskontoa edustavien perheiden kanssa henkilökunta keskustelee mitä uskonto merkitsee heidän perheessään. Päivähoidossa vanhempien toiveita toteutetaan mahdollisuuksien mukaan. Vanhempien ja päivähoidon kasvatuskumppanuutta tuetaan erilaisin apukeinoin. Päivähoidon työntekijät auttavat tarvittaessa perheitä sopeutumaan suomalaiseen kulttuuriin ja suomalaisiin tapoihin. Tarvittaessa päivähoidon työntekijät ohjaavat perheet maahanmuuttajakoordinaattorin tai tulkin palvelujen piiriin.

Seutulan päivähoidon toimintayksikössä kunnioitetaan monikulttuurisuutta ja erilaisuutta työyhteisössä. Työyhteisössä hyödynnetään eri kulttuuritaustaisten työntekijöiden tietoutta eri kulttuureista.

Sateenkaariperheiden kanssa selvitetään kuinka toimitaan esimerkiksi äitien- ja isänpäivänä. Päivähoidon henkilökunta kunnioittaa perheiden valintoja ja erilaisuutta. Kasvatuskumppanuutta on myös rohkeus kysyä asioissa, jotka askarruttavat.

5.4.3 Uskonto- ja katsomuskasvatus

Päivähoidon uskontokasvatuksen lähtökohtana on suomalainen kulttuuritausta sekä tyttöjen ja poikien tasa-arvo. Uskonto- ja katsomuskasvatuksessa kunnioitetaan erilaisuutta sekä vanhempien valintoja. Uskonto on vanhempien valinta, jonka parissa päivähoidon henkilökunta työskentelee kasvatuskumppaneina yhdessä vanhempien kanssa. Uskontoon liittyviä asioita käsitellään lapsen tasoisesti ja konkreettisesti, esimerkiksi värien kautta sekä keskustelemalla. Oikeaa ja väärää, hyvää ja paha sekä totuutta ja valhetta opetellaan päivähoidon arjessa lapsen ikätasoon sopivalla tavalla.

5.5 Ympäristökasvatus ja kestävä kehitys

METSÄRETKIÄ	LÄHIMETSÄT	PELLOT	
HIIHTOA		RETKELLE LÄHELLE JA KAUAS	MÄENLASKUA
LUISTELUA	URHEILUKENTTÄ		SEUTULAN KAPPELI
LUONTO		SIENET JA MARJAT	
PERHEPÄIVÄHOITAJIEN PIHAPIIRIT		"KÖNNÄRI"	KOULU
KIERRÄTYS			LAJITTELU

Seutulan alueella on monipuolinen ympäristö, jota hyödynnetään päivähoidossa. Lapsi on utelias elinympäristönsä tutkija, joka kiinnostuu eri luonnonilmiöistä. Omakohtaisten kokemusten kautta lapsi oppii ymmärtämään ja kunnioittamaan luontoa ja sen lainalaisuuksia sekä näkemään luonnon tarjoamat mahdollisuudet. Metsässä keksimme ilman leluja hienoja leikkejä ja luovuus pääsee valloilleen.

Seutulan päiväkotia ja perhepäivähoitajat käyttävät hyödyksi lähimetsiä, urheilukenttiä sekä peltoja. Talvella on mahdollisuus hiihtää, luistella ja laskea mäkeä lähiympäristössä. Lapset ja henkilökunta tutustuvat lähiympäristöön ja tekevät siitä osan jokapäiväistä toimintaa. Lapset opettelevat luonnon kunnioittamista ja yhdessä lapset ja yksikön henkilökunta turvaavat puhtaan lähiympäristön myös tulevaisuudessa. Toimintayksikössä arvostetaan omaa upeaa lähiympäristöä ja luontoa. Seutulan päivähoitoyksikössä tehdään viikoittain metsäretkiä lähimetsään ja tutkitaan luontoa. Metsäretkillä lapset saavat nauttia ja seurata vuodenaikojen vaihteluita ja nähdä niiden mahdollisuus elämyksiin. Metsä ja luonto nähdään Seutulan päivähoidossa henkisenä voimavarana.

Metsässä
ei
ole koskaan
tylsää!

Seutulan päivähoidon toimintayksikössä tehdään kestäviä ja moneen taipuvia hankintoja. Henkilökunta kunnioittaa luovuutta ja "vanhanajan" leikkejä sekä kannustaa lapsia omien taitojen kehittämiseen ja itse tekemiseen. Päiväkodissa ja perhepäivähoidossa käytetään kierrätysmateriaaleja askartelussa, hyödynnetään vanhaa sekä luonnonmateriaaleja toiminnassa. Henkilökunta ja lapset opettelevat yhdessä pientä kierrätystä.

*"Kuuntele, huomaa
etsi ja keksi,
luonnossa tulet iloiseksi.
Juokse ja liiku, haista ja maista,
metsä on täynnä kaikenlaista.
Aina voi metsässä oppia uutta, tutkia luonnon salaisuutta."
-Hannele Huovi-*

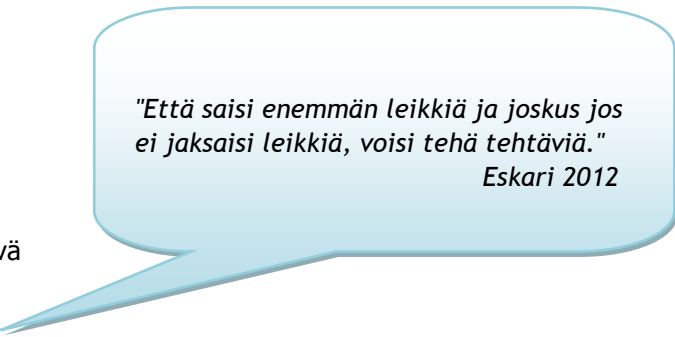
5.6 Tieto- ja viestintätekniikka (TVT)

Seutulan päiväkodissa jokaisessa yli 3-vuotiaiden ryhmässä on lasten käyttöön tarkoitettu tietokone. Lapset harjoittelevat tietokoneen käyttöä yhdessä aikuisen kanssa. Tarkoituksena on, että lapsi oppii avaamaan ja sulkemaan tietokoneen, lapsi tutustuu myös näppäimistön ja hiiren käyttöön. Harjoittelu tapahtuu leikinomaisesti sosiaalisia taitoja vahvistaen. Haemme yhdessä tietoa internetistä lapsia askarruttaviin asioihin ja ilmiöihin. Ryhmien tietokoneissa on käytössä oppimista tukevia pelejä.

5.7 Varhaiskasvatuksen toimintamuodot

5.7.1 Esiopetuksen järjestäminen

Repullinen onnistumisen elämyksiä, luottamusta omiin taitoihin ja yhteisiä hetkiä toisten lasten kanssa on hyvä eväspaketti tulevalle koulutiele.

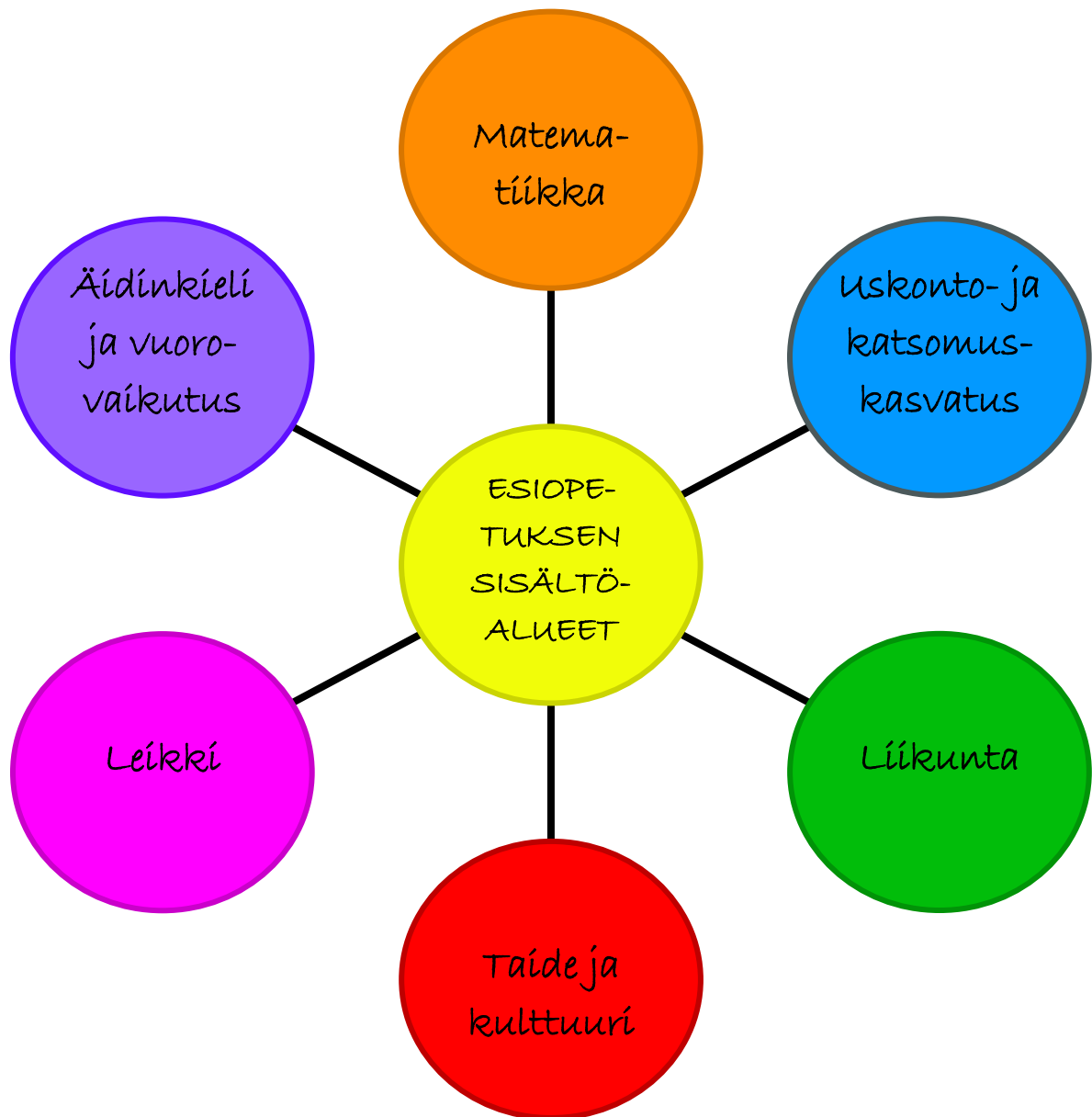

"Että saisi enemmän leikkiä ja joskus jos ei jaksaisi leikkiä, voisi tehdä tehtäviä."
Eskari 2012

Esiopetuksessa tavoitteenamme ja toiminta-ajatuksenamme on tarjota lapsille onnistumisen ja elämyksien kautta luottamusta omiin taitoihin. Yhdessä muiden lasten kanssa esiopetusikäinen laajentaa omaa maailmankuvaansa. Uusien asioiden harjoittelu ja opettelu tapahtuu leikinomaisesti useinkin sadun kuuntelun ja siihen eläytymisen kautta.

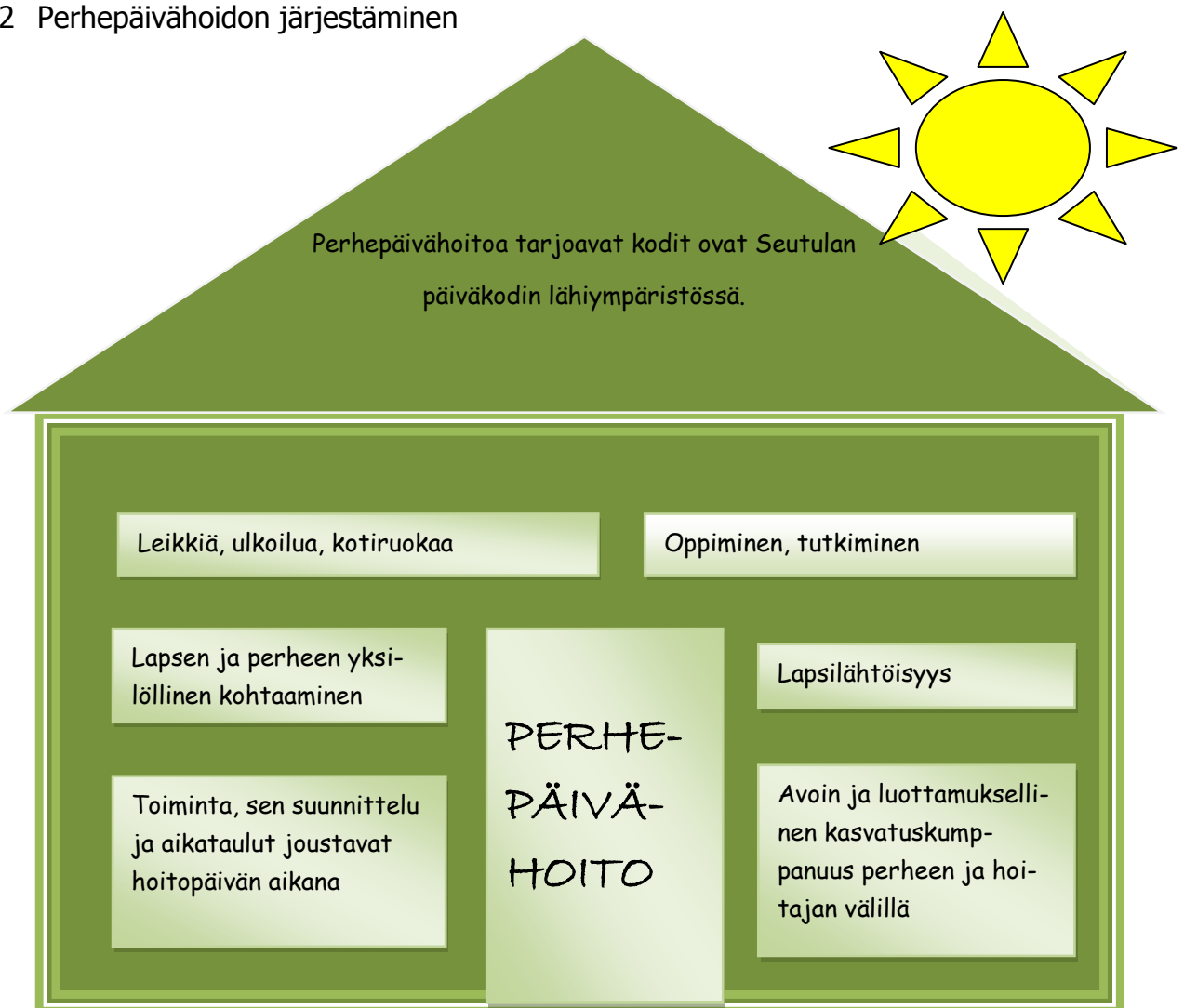
Esiopetuksen tarkoituksena on parantaa lapsen oppimisedellytyksiä ja näin mahdollistaa paremmat edellytykset koulun aloittamiselle. Tavoitteenamme on vahvistaa esiopetusvuonna lapsen myönteistä minäkäsitystä, vahvistaa hänen luottamustaan omiin kykyihinsä. Tehtävänä on vahvistaa lapsen tervettä itsetuntoa myönteisten oppimiskokemusten avulla. Lapsi tulee tietoiseksi omasta oppimisestaan ja omasta merkityksensä oppimisprosessissaan. Tehtävien kautta lapsi harjoittelee ottamaan vastuuta itsestään ja huomioimaan muita ihmisiä.

Esiopetusta annetaan 20 tuntia viikossa kello 8.30 - 12.30 välisenä aikana. Esiopetustoiminta noudattaa koulujen loma-aikoja. Esiopetus toteutetaan Katrintuvan tilassa.

Esiopetuksessa työskentelyn pohjana on leikinomaisuus, lapsen kehitystasosta lähtävä toiminta, joka edistää lapsen kielellistä kehitystä ja valmiuksia oppia uusia asioita. Lapset työskentelevät yksin, yhdessä, pareittain ja pienryhmissä. Sadun maailman kautta lapset tutustuvat aakkosiin ja numeroihin sekä oppivat myötäelämisen taitoja. Silmät sulkemalla annamme mielikuvitukselle siivet ja olemme mukana jännittävissä seikkailussa.

5.7.2 Perhepäivähoidon järjestäminen

5.7.3 6-vuotiaiden lasten valmistavan opetuksen järjestäminen

Kuusivuotiaiden perusopetukseen valmistavaa opetusta annetaan lähipalveluperiaatteella esiopetusryhmissä, esiopetuksen työpäivinä, viisi tuntia päivässä.

6 Työyhteisön rakenteet ja toiminnan arviointi

7 Kumppanuudet, yhteistyöverkostot ja julkisuustyö

Varhaiskasvatuksessa tehdään monipuolista yhteistyötä mm. äitiys- ja lastenneuvoloiden, perheneuvoloiden, terapiatahojen sekä lastensuojelun kanssa. Lasten kasvatusta ja opetusta tukevia kumppaneita ovat mm. liikunta- ja kulttuuripalvelut, kirjastot sekä seurakunta.

7.1 Päivähoidon ja lasten neuvolan yhteistyö

Perheen ja neuvolan kumppanuus käynnistyy jo ennen lapsen syntymää. Lapsen siirtyessä päivähoidon yhteistyö laajenee. Huoltajien, varhaiskasvatuksen ja neuvolan välisellä kumppanuudella edistetään lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä tuetaan koko perheen hyvinvointia.

Kodin, päivähoidon ja neuvolan välinen kumppanuus tiivistyy lapsen täyttäessä neljä. Neljävuotiaat lapset kuuluvat valtakunnallisesti laajan hyvinvointitarkastuksen piiriin. Vantaalla tämä toteutetaan Hyve-mallin mukaisesti. Mallissa päivähoidon ja perheen välillä käytäviä varhaiskasvatuskeskusteluja hyödynnetään neuvolassa, jolloin tietoa siirretään huoltajien luvalla neuvolan tekemiin tarkastuksiin. Tarkastusten jälkeen tiedot palautuvat päivähoitopaikkaan neuvolan täydentäminä.

7.2 Esiopetuksesta kouluun

Lasten mahdollisuus tutustua tulevaan kouluun ja alkuopetukseen esiopetusvuonna tukevat eheää oppimispolkua lasten siirtyessä kouluun. Seutulan päivähoitoyksikön esiopetusryhmän lapset tutustuvat Seutulan koulun toimintaa mm. osallistumalla koulun aamunavauksiin sekä koulun erilaisiin tapahtumiin. Lisäksi eskarilaiset käyttävät viikoittain koulun liikuntasalia.

7.3 Hyvinvointityö ja oppilashuolto

Varhaiskasvatuksen hyvinvointityön toteuttaminen kuuluu koko henkilöstölle. Hyvinvointityötä ohjaavat luotamuksellisuus, lapsen ja hänen vanhempiansa kunnioittaminen sekä tietojen saantia ja salassapitoa koskevat säädökset. Hyvinvointityön johtamisesta vastaa päiväkodin johtaja.

Oppilashuoltoryhmään kuuluvat päiväkodin johtajan lisäksi esiopetusryhmän lastentarhanopettajat, erityislastentarhanopettaja ja neuvolan terveydenhoitaja. Oppilashuoltoryhmä kokoontuu kaksi kertaa vuodessa, tarvittaessa useammin. Vantaalla on käytössä yhtenäinen esi- ja alkuopetuksen tiedonsiirtomalli. EsKo- tiedonsiirtoprosessin tavoitteena on varmistaa tiedon siirtäminen kaikista koulutulokkaista. EsKo- prosessissa esiopettaja havainnoi lapsia ja kokoaa havainnot lasten taidoista, vahvuuksista ja tuen tarpeista. Kerätyt tiedot siirretään huoltajien luvalla lapsen tulevaan kouluun.

■ Oheisen vertauskuvan kautta tarkastellaan hyvinvointi- ja oppilashuoltotyön kokonaisuutta

Lähde: Vantaan varhaiskasvatussuunnitelma 18.12.2012

Seutulassa olo on poppia
täältä löytyy monia soppia.
Tilaa ja leikkiä kaikille riittää,
aina me muistetaan kannustaa ja kiittää.
Tuu tänne ja nää tää omin silmin,
täällä taivaskin sinertää valkoisin pilvin.

Seutulan päiväkotia on
paras paikka,
tule ja koe se itse vaikka!

Vantaa

Sivistystoimi
Seutulan varhaiskasvatuksen toimintayksikkö
Katriinankuja 3, 01760 Vantaa
09-8393 3329